

DJE.WEK.5083.37.2014

Warszawa, 27 marca 2014 r

PROGRAM KONTROLI

W OKRĘGOWEJ KOMISJI EGZAMINACYJNEJ WE WROCŁAWIU

1. Temat kontroli.

Nazwa kontroli: Ocena prawidłowości realizowania ustawowych zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych, dotyczących organizacji i przeprowadzenia egzaminu maturalnego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną we Wrocławiu w zakresie unieważnienia egzaminu maturalnego, przeprowadzanego w części ustnej i części pisemnej, w województwie dolnośląskim i opolskim w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013.

2. Podmiot kontrolowany.

Okręgową Komisją Egzaminacyjną we Wrocławiu, ul. Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław.

3. Okres objęty kontrolą.

Lata szkolne 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013

4. Cel kontroli.

Celami kontroli są:

- ocena działań Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu w zakresie unieważnienia egzaminu maturalnego przeprowadzanego w części ustnej i części pisemnej w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013, w przypadkach określonych w § 99 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów

w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.);

- ocena procedur organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego w OKE we Wrocławiu w zakresie unieważnienia egzaminu maturalnego przeprowadzanego w części ustnej i części pisemnej w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013;
- ocena stosowania procedur unieważnienia egzaminu maturalnego przeprowadzanego w części ustnej i części pisemnej w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013 w przypadkach określonych w części „N” informatorów o egzaminie maturalnym, a także w Załączniku nr 12 procedur opublikowanych na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

5. Informacje o kontroli.

Rodzaj kontroli: kontrola planowa.

Tryb kontroli: zwykły.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli: art. 6 ust.3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092); w powiązaniu z art. 9d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) – dalej: *ustawa o systemie oświaty*.

6. Uzasadnienie kontroli.

Na podstawie art. 9c ust. 1 ustawy o systemie oświaty minister właściwy do spraw oświaty i wychowania tworzy, w drodze rozporządzenia, okręgowe komisje egzaminacyjne oraz określa ich zasięg terytorialny.

Zgodnie z art. 9d ust. 1 ww. ustawy nadzór nad działalnością okręgowych komisji egzaminacyjnych sprawuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a organizację okręgowych komisji egzaminacyjnych określają ich statuty nadane w drodze zarządzenia przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (art. 9d ust. 3).

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne zadania w zakresie organizacji procesu egzaminów zewnętrznych realizują na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.).

Temat kontroli został umieszczony w *Planie kontroli Ministerstwa Edukacji Narodowej na rok 2014, zatwierdzonym 21 stycznia 2014 r.*

Temat kontroli stanowi kontynuację kontroli prowadzonych w 2012 i 2013 r. dotyczących unieważnienia egzaminu maturalnego (w 2012 r. kontrole zostały przeprowadzone w Okręgowych Komisjach Egzaminacyjnych w Łomży i w Poznaniu, w 2013 r. – w Okręgowych Komisjach Egzaminacyjnych w Warszawie, w Krakowie i w Łodzi, a w 2014 r. w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku).

7. Analiza przedkontrolna.

Analizie poddano publikowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną *Sprawozdania z egzaminu maturalnego w 2011, 2012 i 2013 r.*, a także *Informacje o wynikach egzaminu maturalnego w maju, czerwcu i sierpniu 2011, 2012 i 2013 r.* oraz *Procedury organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013* z załącznikami, zwłaszcza z *Załącznikiem nr 12 – Protokół przerwania i unieważnienia egzaminu.*

Przeanalizowano także pod kątem unieważnień egzaminu maturalnego, zamieszczone na stronie internetowej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu *Procedury organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013*, wraz z załącznikami, zwłaszcza z *Załącznikiem Nr 12 – Protokół przerwania i unieważnienia egzaminu* oraz raporty z egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013.

Analizie poddano również Statut i Regulamin organizacyjny OKE we Wrocławiu w zakresie prawidłowości realizowania ustawowych zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych, dotyczących organizacji i przeprowadzenia egzaminu maturalnego. Podczas kontroli analizie poddane zostaną następujące zagadnienia:

1. Zgodność działania OKE we Wrocławiu ze statutem i regulaminem organizacyjnym komisji w zakresie prawidłowości realizowania ustawowych zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych, dotyczących organizacji i przeprowadzenia egzaminu maturalnego.
2. Prawidłowość wydawania wniosków dotyczących unieważnienia egzaminu maturalnego, przeprowadzanego w części ustnej i części pisemnej, w województwie dolnośląskim i opolskim w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013, w przypadkach określonych w § 99 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania,

4

klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.), a także w przypadkach określonych w części „N” informatorów o egzaminie maturalnym, a także w Załączniku nr 12 procedur opublikowanych na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

3. Praca zespołów nadzorujących przebieg egzamin maturalnego.

4. Organizacja pracy obserwatorów egzaminu maturalnego.

8. Czynniki ryzyka mające wpływ na działalność jednostki kontrolowanej i ich możliwe skutki.

1. Niezachowanie procedury przeprowadzania egzaminu maturalnego przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego, w zakresie unieważnienia egzaminu maturalnego, przeprowadzanego w części ustnej i części pisemnej.

2. Niezachowanie procedury sprawdzania prac egzaminacyjnych przez dyrektora OKE, działającego w porozumieniu z dyrektorem CKE, w zakresie unieważnienia egzaminu maturalnego, przeprowadzanego w części ustnej i części pisemnej.

3. Niezachowanie procedury sprawdzania prac egzaminacyjnych przez dyrektora OKE, działającego w porozumieniu z dyrektorem CKE, w zakresie unieważnienia egzaminu maturalnego, przeprowadzanego z przedmiotu dodatkowego.

9. Tematyka i metodyka kontroli.

Tematyka

I. Czy przepisy ustawy o systemie oświaty były prawidłowo stosowane (legalność)?

- czy na badanej próbie prawidłowo realizowano przepisy art. 9c ust. 2 ustawy o systemie oświaty (zadania okręgowych komisji egzaminacyjnych, w tym m.in. przeprowadzanie egzaminu maturalnego; przygotowywanie, w porozumieniu z Centralną Komisją Egzaminacyjną, propozycji pytań, zadań i testów oraz ich zestawów do przeprowadzania egzaminu maturalnego; analizowanie wyników egzaminu maturalnego; opracowywanie i przekazywanie dyrektorom szkół, organom prowadzącym szkoły, kuratorom oświaty i Centralnej Komisji Egzaminacyjnej sprawozdań z przeprowadzonego egzaminu maturalnego)?

- II. Czy przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych były prawidłowo stosowane?
1. Czy na badanej próbie prawidłowo były stosowane przepisy § 99 ust. 1 rozporządzenia, określające, że w przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego lub zakłócania przez zdającego prawidłowego przebiegu części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym, przewodniczący zespołu egzaminacyjnego przerywa egzamin tego zdającego i unieważnia jego egzamin maturalny z danego przedmiotu, odpowiednio w części ustnej lub części pisemnej.
  2. Czy na badanej próbie prawidłowo były stosowane przepisy § 99 ust. 2 rozporządzenia, określające, że w przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania arkusza egzaminacyjnego niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego, dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu?
  3. Czy na badanej próbie prawidłowo były stosowane przepisy § 99 ust. 3, określające, że w przypadku unieważnienia egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego na świadectwie dojrzałości w miejscu przeznaczonym na wpisanie wyniku egzaminu maturalnego z danego przedmiotu wpisuje się „0%”.
- III. Czy przepisy *Procedury organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013*, były prawidłowo stosowane?
1. Czy na badanej próbie stwierdzonych przypadków niesamodzielną pracy zdającego lub zakłócania przez niego przebiegu egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym, postąpiono zgodnie z *Procedurą*...?
  2. Czy na badanej próbie stwierdzonych przypadków naruszenia przepisów dotyczących przebiegu egzaminu, na skutek zastrzeżeń zgłoszonych przez zdającego lub z urzędu, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik danego egzaminu, postąpiono zgodnie z *Procedurą*...?
  3. Czy na badanej próbie stwierdzonych przypadków wystąpienia podczas sprawdzania arkuszy egzaminacyjnych, niesamodzielnego rozwiązywania

zadań przez zdających z danego przedmiotu w części pisemnej, postąpiono zgodnie z *Procedurą...*?

4. Czy na badanej próbie stwierdzonych przypadków zaginięcia lub zniszczenia prac egzaminacyjnych lub kart odpowiedzi i braku możliwości ustalenia wyniku części pisemnej egzaminu, postąpiono zgodnie z *Procedurą...*?
  5. Czy na badanej próbie stwierdzonych naruszeń przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu, na skutek zastrzeżeń zgłoszonych przez zdającego lub z urzędu, jeżeli to naruszenie mogło wpłynąć na wynik danego egzaminu, postąpiono zgodnie z *Procedurą...*?
- IV.** Czy zmiany w *Procedurze organizowania i przeprowadzania egzaminu maturalnego* w danym roku szkolnym poprawiły skuteczność w eliminowaniu przypadków powodujących unieważnienie egzaminu maturalnego?
- V.** Jakie działania podjęła OKE we Wrocławiu w celu ograniczenia przypadków unieważnienia egzaminu maturalnego, w przypadkach określonych w aktach prawnych i wewnętrznych procedurach.
1. Sprawdzenie działań obejmujących przypadki unieważnienia egzaminu maturalnego zgodnie z § 99 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (tj. stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego).
  2. Sprawdzenie działań obejmujących przypadki unieważnienia egzaminu maturalnego zgodnie z § 99 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia (tj. wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego lub materiałów i przyborów pomocniczych).
  3. Sprawdzenie działań obejmujących przypadki unieważnienia egzaminu maturalnego zgodnie z § 99 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia (tj. zakłócania przez zdającego prawidłowego przebiegu części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym).
- VI.** Czy OKE we Wrocławiu podjęła działania, aby wyeliminować w kolejnych latach przypadki unieważnienia egzaminu maturalnego, stwierdzone w latach poprzednich?

Metodyka

1. Obowiązkiem kontrolera jest przygotowanie się do realizacji czynności kontrolnych, w szczególności w zakresie informacji dotyczących prawidłowości realizowania ustawowych zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych, dotyczących organizacji i przeprowadzenia egzaminu maturalnego przez Okręgową

Komisję Egzaminacyjną we Wrocławiu w zakresie unieważnienia egzaminu maturalnego, przeprowadzanego w części ustnej i części pisemnej, w województwie dolnośląskim i opolskim w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013.

2. Badanie zostanie przeprowadzone na próbie wygenerowanej z dokumentacji przygotowanej przez jednostkę kontrolowaną. Z doboru próby kontrolujący sporządzi notatkę służbową, wskazującą zakres badań kontrolnych i kryteria doboru próby do badań.
3. Dyrektor OKE we Wrocławiu zostanie zobowiązany do wypełnienia tabeli dotyczącej unieważnień egzaminu maturalnego, przeprowadzanego w części ustnej i części pisemnej, w województwie dolnośląskim i opolskim w roku szkolnym 2010/2011, 2011/2012 i 2012/2013 (*tabela w załączeniu*).
4. Kontrola zostanie przeprowadzona z uwzględnieniem kryteriów legalności, gospodarności, celowości (w tym skuteczności) i rzetelności.

10. Stan prawny przedmiotu kontroli

Zapisy aktów prawnych dotyczące zadań ustawowych OKE we Wrocławiu:

- art. 9c ust. 2 i 9d ust. 1 oraz art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy *o systemie oświaty*;
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie *warunków i sposobów oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.);
- zarządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 1999 r. w sprawie *nadania statutów okręgowym komisjom egzaminacyjnym* (M.P. Nr 12, poz. 169, z późn. zm.);
- regulamin organizacyjny Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu.

11. Termin, organizacja i harmonogram kontroli.

Planowany termin kontroli: 31 marca – 2 kwietnia 2014 r.

Kontrolę przeprowadzi pracownik jednostki kontrolującej – Marian Romanowski, główny specjalista w Departamencie Jakości Edukacji MEN – na podstawie imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, wydanego przez kierownika jednostki kontrolującej.

Harmonogram kontroli zakłada:

- przygotowanie programu kontroli;

- powiadomienie o planowanej kontroli kierownika jednostki kontrolowanej;
- przeprowadzenie czynności kontrolnych w siedzibie jednostki kontrolowanej w czasie wykonywania przez nią zadań;
- ustalenia stanu faktycznego na podstawie dowodów zebranych podczas kontroli;
- sporządzenie projektu wystąpienia pokontrolnego;
- sporządzenie wystąpienia pokontrolnego.

Załącznik do Programu kontroli:
 - Unieważnienia egzaminu maturalnego w OKE we Wrocławiu

Opracował
 Marian Romanowski
 Główny specjalista w DJE

M. Romanowski

Akceptował

4/2 *Aleksandra Lisak*
 RADCA MINISTRA
 (podpis i pieczęć imienna kierownika komórki do spraw kontroli)

[Handwritten signature]

[Handwritten signature] 27.03.2014